

НАУКОВИЙ ПОШУК

УДК 378.2:[378:7(477-25)]“19/20”

Остап Ковальчук

кандидат мистецтвознавства,
проректор з наукової роботи НАОМА
доцент кафедри живопису та композиції НАОМА

Мистецька збірка НАОМА в контексті історії вітчизняної художньої школи другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Анотація. У статті висвітлено історію формування методичного фонду Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури та його роль у навчальному процесі. Проаналізовано вплив колекції на розвиток української академічної художньої освіти другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Вперше подано структуру та розглянуто особливості методичних фондів академії

Ключові слова: мистецька збірка, колекція, образотворче мистецтво, академічна школа, художня освіта.

У формуванні історичного обличчя вищих навчальних художніх закладів значну роль відіграють їхні мистецькі збірки. У світовому досвіді існує чимало прикладів поєднання начально-методичної та музейної роботи у формуванні колекцій мистецьких вишів. У багатьох художніх академіях функціонують музеї, де демонструються їхні мистецькі колекції. Всесвітньовідомі своїми мистецькими скарбами музейні збірки художніх академій Флоренції, Берліна, Krakova. Зокрема, музей Санкт-Петербурзької академії мистецтв є невичерпним джерелом для наукових пошуків [1].

Тема впливу мистецьких збірок на розвиток вітчизняної освіти останнім часом знайшла висвітлення у низці наукових досліджень. Матеріали про мистецьку колекцію Київського університету ґрунтovanі в дисертаційній роботі [2] та статті «Художня колекція як база для викладання мистецьких дисциплін у Київському університеті Св. Володимира, 1834–1863 рр.» О. Сторчай [3]. Збірку Харківського університету в контексті історії мистецьких колекцій Слобожанщини було досліджено в дисертаційному дослідженні [4] і зокрема у статті «Мистецькі колекції Харківського університету (Історія формування та сучасний стан)» Ю. Мельничук [5].

Об'єкт даного дослідження — науково-методичні фонди Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. Історія цієї мистецької колекції бере свій початок від заснування Української академії мистецтв 1917 року, коли при навчальному закладі було засновано музей.

Мета дослідження — визначення ролі мистецької збірки НАОМА в контексті історії вітчизняної художньої школи другої пол. ХХ – поч. ХХІ ст. Часові межі дослідження зумовлені тим, що сучасна колекція була сформована саме упродовж вказаного періоду. Отже, зосередимося не стільки на історії формування колекції, а на її загальному огляді та основних особливостях.

У літературі, присвяченій історії навчального закладу, неодноразово репродуктувалися роботи з даної збірки. У книзі «Вірність традиціям» [6] найповніше були подані твори з колекції академії. Структура видання дозволила охарактеризувати зібрання образотворчого мистецтва навчального закладу. Так, окрім навчальних постановок, представлений дипломні роботи.

У чотирьох ювілейних виданнях НАОМА, (1997, 2002, 2007, 2012 рр.), ілюстративний ряд було сформовано виключно на матеріалах навчально-методичних фондів [7].

В альбомі «Музей Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури» [8] О. Федорук подає кращі зразки живопису з колекції вишу в ретроспективному огляді. Обсяг видання не дозволив показати графіки та рисунки, що зберігаються в навчально-методичному фонді НАОМА. Основна увага приділена курсовим студентським роботам та станковим творам викладачів-живописців. Тут висвітлена історична частина збірки, по суті вперше за увесь час існування колекції. Цінність даного видання ще й в тому, що у передмові подано історію створення колекції.

У науково-методичній літературі також аналізувалися роботи з навчально-методичного фонду академії. Так, роботи з фондів кафедри рисунка подавали у своїх виданнях викладачі Ю. Ятченко [9] та В. Крижанівський [10]. І. Мельничук у своєму посібнику представив пленерні твори з фондів кафедри живопису, виконані під час літньої практики [11].

Розглянемо особливості збірки, зокрема джерела її поповнення. Основна маса колекції — це академічні навчальні завдання студентів, виконані на I–V курсах. Особливе місце посідають роботи, створені під час літньої практики. Це постановки, написані в умовах пленеру, етюди, пейзажі, композиційні начерки та ескізи. Нагадаємо, що в 50-х роках серед студентів влаштовувалися конкурси на кращі композиційні ескізи.

У фондах кафедри живопису та композиції зберігаються курсові завдання з композиції: ескізи, малі картини, бакалаврські та магістерські дипломи, а також твори асистентів-стажистів (з 1992 року, коли була організована асистентура-стажування). Дипломні роботи складають вагомий відсоток збірки, адже всі випускники, на відміну від кращих курсових завдань, залишали свої твори в академії. Згодом частина з них передавалася на постійне чи тимчасове експонування до різноманітних державних уста-

нов. Це і музеї, і заклади культури, і навчальні заклади, а також медичні й військові організації. Проте основа колекції – це програмні твори, які показують розвиток школи, залишається у фондах академії.

Окрім студентських творів, у фондах кафедри живопису та композиції представлені роботи викладачів. Згідно з планами підвищення кваліфікації, педагоги виконували та передавали художні твори для збірки академії. Частину фондів було сформовано ще на початку існування академії. Так, вірогідно, до них мали увійти й деякі роботи з першої спільної виставки професорів-засновників 1917 року. Можна припустити, що саме робота О. Мурашка «Портрет Б. В. Енні» (1912) була показана на цій виставці.

Тепер детальніше зупинимося на збірках окремих викладачів академії. Збірка робіт К. Єлеви у фонді кафедри рисунка НАОМА є, безперечно, найповнішою колекцією творів цього художника. Роботи досить різнопланові – від карикатур і начерків, до офортів. Твори з даної збірки проаналізовані у багатьох дослідженнях, зокрема рисунки, розглянуті в статті учня О. Лопухова – К. Єлеви [12]. Крім того, його живописні полотна зберігаються у фондах кафедри живопису і композиції.

До фонду корифея вітчизняної школи живопису К. Трохименка входять пейзажі, портрети та начерки. Також є підготовчі етюди до тематичних картин. Деякі твори з цієї збірки були проаналізовані у попередніх дослідженнях автора [13].

Досить солідними є колекції творів П. Волокідіна, О. Шовкуненка та Д. Шавікіна. Відомо, що на кафедрі живопису проходила виставка Д. Шавікіна. Вірогідно, (після його смерті) дружина передала низку творів до академії. Походження робіт О. Шовкуненка найімовірніше пов'язане з тим, що творча майстерня митця знаходилася на подвір'ї навчального закладу. Цінність даної колекції полягає в тому, що тут представлені твори раннього періоду творчості, зокрема учнівські та студентські.

Кожна кафедра має свій навчально-методичний фонд, що відповідає її навчальному спрямуванню, та формується зі студентських і викладацьких робіт.

Найчисельніша колекція зосереджена на кафедрі живопису та композиції. Специфіка роботи кафедри полягає в тому, що за навчальними програмами відсоток викладання живопису протягом усієї історії вишу становив вагомий відсоток на всіх відділеннях. Серед дипломних робіт живописного відділення – найбільша частка станкових картин. Це пов'язане також із тим, що упродовж тривалого часу саме станкові форми були основними в академічній художній освіті. Незначна кількість дипломних робіт випускників монументального відділення виконана у матеріалі: в техніках холодної енкаустики, фрески, сграфіто. Останні десятиліття також виконувалися роботи і в техніці вітражу та левкасу.

У фондах кафедри графічних мистецтв зберігаються курсові та дипломні завдання з композиції, а також роботи з живопису та рисунка студентів

графічного відділення. Навчальні лабораторії, де вивчаються такі графічні техніки як літографія, офорт, гравюра мають власні архіви, в яких представлені кращі роботи вихованців вишу різних періодів.

Фонди курсових і дипломних робіт має й кафедра дизайну. Якщо в радианські часи завдання плакатистів здебільшого виконувалися на органіті та картоні темперними і гуашевими фарбами, то в останні десятиліття – це комп’ютерний друк. Крім того, існує й електронний каталог робіт студентів, що, безумовно, дозволяє мобільніше й зручніше використовувати фонди в навчальному процесі.

Кафедра рисунка, як і кафедра живопису та композиції, має багаті фонди. Враховуючи історичні обставини, довоєнний період представлений досить неповно і фрагментарно. Є раритетні роботи українських художників-педагогів, виконані під час їхнього навчання у Петербурзькій академії. Абсолютно відсутні матеріали перших років становлення академії, а також періоду 20-х років. Колекція академічних завдань фактично починається з 1934 р., коли художні виши Одеси і Харкова було реформовано і об’єднано з київським інститутом. Професори, переведені до Києва, взяли з собою власні твори. Зокрема величезну художню цінність мають малюнки П. Волокидіна, що неодноразово демонструвалися в солідних виставкових проектах поза межами академії.

Повоєнний період представлений достатньою кількістю постановок, за якими можна уявити методи викладання рисунка в цей час. Деякі з робіт репродуктувалися у виданнях, присвячених історії навчального закладу та в методичних публікаціях викладачів [14].

Специфіка фондів кафедри сценографії та екраних мистецтв полягає в тому, що об’ємні макети декорацій потребують великої площини. На кафедрі відведене спеціальне приміщення для зберігання кращих курсових та дипломних робіт. Також тут зберігаються ескізи костюмів, проекти в галузі кіно та мультиплікації.

Кафедра скульптури за браком спеціальних приміщень не має можливості зберігати твори випускників, тому здебільшого курсові та дипломні роботи представлені у фототеці. Зазвичай твори, виконані у глині, розбираються після захисту. З кращих знімаються форми, щоб відлити гіпсові моделі. Частина скульптур виконано у матеріалі. На території подвір’я ще з середини минулого століття почали встановлювати дипломні роботи випускників.

Крім того, в академії є й скульптурні твори XIX – початку XX ст., що потрапили до збірки в перші роки існування вишу. Безперечно, найстаріші твори – це італійська ренесансна майоліка. Також є копії з оригіналів – мармурові статуй різних розмірів та гіпсові відливки. Зокрема, дуже професійні відливки «Мілон Кротонський» та давньогрецьких і давньоримських рельєфів, що, вірогідно, потрапили до академії в часи громадянської війни, або ж дісталися у спадок від художнього училища чи приватної студії. Окремо слід виділити гіпсовий бюст – копію з оригіналу Дезідеріє де

Сатін'яно, виконаний у XIX ст. в оригінальній техніці, що мала імітувати майолікову скульптуру. Інші ж гіпсові зліпки з античних оригіналів з'явилися вже в повоєнний період.

Окремо варто розглянути і твори декоративно-ужиткового мистецтва. Частина з них прикрашала інтер'єри вишу, або ж використовувалася як реквізит для навчальних академічних постановок та при роботі студентів над підготовчим матеріалом до дипломних картин. Так, на дипломній картині Г. Меліхова «Молодий Тарас Шевченко у К. Брюллова» (1947) реалістично зображено обстановку майстерні славетного живописця. Килим та диван з червоного дерева з інтарсіями на спинці використовуються як реквізит для роботи живописців і нині.

Є і посуд, зокрема оригінальні зразки європейського декоративно-ужиткового мистецтва. Так, окрім відзначити порцелянову супницю з унікальною позолотою, виготовлену на Севській мануфактурі у XVIII ст. Також є цікаві зразки декоративного посуду з використанням флорентійської мозаїки з цінних порід каменю та бронзового ліття. Досить оригінальними є зразки кераміки часів НЕПу, зокрема тарілка з портретом В. Леніна.

До творів декоративно-ужиткового мистецтва належать і деякі рами живописних картин. Так, окрім полотна П. Котова, Л. Крамаренка, О. Шовкуненка, І. Штільмана експонуються у вишуканих рамках кінця XIX – початку ХХ століття. Проте більшість студентських постановок та робіт викладачів мають досить скромне оформлення, а в частини робіт воно взагалі відсутнє.

В академії протягом багатьох років збиралася колекція реквізиту для роботи над натурними академічними завданнями. Нині частину предметів можна розглядати як антикваріат.

Окремі методичні фонди мають й інші структурні підрозділи. Так, скажімо, в кабінеті пластичної анатомії представлені альбоми анатомічних малюнків, виконані студентами.

Безперечно, значна частина творів потребує подальшого вивчення й атрибуції. Передусім це роботи так званого «диктового періоду», виконані в 20-х роках на фанері. Ці двосторонні роботи (навчальні постановки та композиційні ескізи) не мають авторства, оскільки дійшли до нашого часу в пошкодженному стані. Подекуди залишилися лише фрагменти. Так, у спогадах В. Забашти знаходимо рядки, де автор розповідає, що в післявоєнні роки у багатьох приміщеннях навчального корпусу було споруджено тимчасові перегородки [15]. Вірогідно, частина робіт на фанерній основі була використана для цих конструкцій, чим і можна пояснити характер їхнього пошкодження. Історія порятунку таких творів пов'язана з тим, що завідувач фондами Л. Рачковська заховала їх за шафами у приміщеннях фондосховища. І випадково, вже в 1990-ті роки, їх було знайдено під час ремонту.

Твори з фондів кафедри реставрації викликають особливий інтерес, оскільки саме вони є найбільш давніми. Специфіка роботи кафедри відображає й особливість формування методично-навчальних фондів. Здебільшого це твори, що потрапили до вишу для проведення реставраційних робіт.

Окремо слід відзначити колекцію творів західноєвропейського живопису. Серед них є як копії, так і оригінальні твори. Здебільшого тут представлений живопис польських, німецьких та голландських художників. Це кілька десятків творів камерного формату олійного живопису, виконаних переважно на полотні, проте є й роботи на дереві. Слід виділити кілька тематичних полотен, серед яких дипломна робота вихованця Петербурзької академії М. Глоби «Смерть царя Івана Грозного» (1887), картина А. Кауфман «Смерть Лукреції», дату створення якої ще потрібно встановити.

Після 1945 року до навчально-методичного фонду академії потрапили роботи, вивезені з Німеччини. Серед них, поряд із салонним живописом XIX–XX ст., були також кілька зразків робіт давніших часів. У 1995 році частину творів було передано німецькій стороні.

Крім того, у бібліотеці НАОМА зберігаються видання, котрі мають оригінальні художні ілюстрації, зокрема офорті та гравюри. Серед них унікальні зарубіжні видання XVIII ст.

Як бачимо, мистецька збірка НАОМА є досить цікавою з наукової, історико-документальної та навчально-методичної точкою зору. На відміну від більшості музеїних колекцій, які за часів соціалістичного реалізму складалися з ідеологічно заангажованих тематичних творів, роботи викладачів, що входять до колекції академії, переважно камерного формату. Якщо в радянські часи ці твори не вважалися основними, то з позиції сьогодення, вони є не менш важливими для розуміння доробку кожного митця, оскільки позбавлені ідеологічного нашарування. Крім того, в подібних роботах етюдного характеру в часи соціалістичного реалізму художники, як правило, були більш відвертими, оскільки тут міг бути відсутній елемент внутрішньої цензури. Зазначимо, що специфіка цих робіт у тому, що, скажімо, на відміну від ідеологічно витриманих у дусі соцреалізму полотен радянських часів, до фондів могли подаватися твори так званого «чистого» мистецтва – здебільшого етюди. Наразі художня цінність колекції лише виграла від цього, оскільки саме роботи, що не несуть ідеологічно перевантаженого змісту, можуть вказати на професійність майстрів та їхні творчі уподобання.

Враховуючи сказане вище, приходимо до висновку, що творчі роботи українських митців-педагогів, представлені в колекції НАОМА, мають значну мистецьку та документальну цінність. Завдяки своїй незаангажованості, як від ідеологічних радянських постулатів, так і від ринкової кон'юнктури останніх десятиліть, вони безперечно мають допомогти у створенні цілісної картини розвитку образотворчого мистецтва України.

Студентські роботи тих митців, що в майбутньому стали видатними художниками і педагогами, часто є єдиними їхніми ранніми творами. Це безперечно підвищує їхню значущість у контексті мистецтвознавчих досліджень [16].

Роботи з фондів вишу упродовж років поповнювали методичну базу середніх художніх закладів країни. Звісно, це відіграло значну роль у становленні вітчизняної мистецької освіти та популяризації київської

художньої школи. Виставки творів із збірки НАОМА стали визначними культурними подіями.

Також необхідно відзначити роль фондів для заняття копіюванням. Важливість збірки полягає ще й в тому, що на її роботах багато поколінь українських митців засвоювали секрети художньої майстерності. Мистецька колекція НАОМА нині має безцінний науково-методичний матеріал. Варто активніше використовувати її потенціал у навчальному процесі.

Унікальність збірки і в тому, що вона найповніше розповідає про розвиток навчального закладу. Крім того, це показ культурних процесів, що відбувалися на теренах України в ХХ–XXI ст. На даний час мистецька збірка НАОМА – це виняткова за цінністю колекція, що безсумнівно має вагоме значення для історії вітчизняної академічної школи. Сьогодні навчально-методичні фонди академії є солідною збіркою, що репрезентують значний період вітчизняного образотворчого мистецтва.

Вивчення історії навчального закладу має базуватися на осмисленні матеріалів даної мистецької колекції. Частина робіт, що з об'єктивних історичних причин не мають точної атрибуції, потребують грунтовного вивчення. Особливо це стосується творів живопису та рисунка давоенного та більш раннього періодів.

У майбутньому необхідно підготувати поетапний план реставраційних робіт цієї колекції, визначити обсяги робіт та пріоритетні напрямки. У перспективі варто намітити план фундаментальних наукових досліджень з вивчення мистецької збірки НАОМА. Дослідження основних частин мистецької збірки академії, розрізнених між структурними підрозділами навчального закладу, проведене в даній статті, допоможе при підготовці формування на їхній основі єдиної музейної колекції.

1. Богдан В.И. Альбом-каталог «Научно-исследовательский музей Российской Академии художеств, Санкт-Петербург». – М., 2008., 64 стр.; Богдан В-И. Путь к мастерству [Текст] / Вероника Богдан // Декоративное искусство. – 2008. – № 2. – С. 16 – 19. – Выставка учебных работ воспитанников Императорской Академии художеств.
2. Сторчай О. В. Становление и развитие мистецької освіти у Київському університеті (1834–1924 pp.). – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.05. – «Образотворче мистецтво». – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. – Київ, 2010.)
3. Сторчай О. В. Художня колекція як база для викладання мистецьких дисциплін у Київському університеті Св. Володимира, 1834–1863 pp. / О. В. Сторчай // Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці : наук. зб. – 2003. – № 10. – С. 105–113.
4. Мельничук Л. Приватні мистецькі колекції XIX – XX ст. у складі музеїв зібрань Слобожанщини (особливості розвитку, культурно-історична і художня цінність, перспективи) [Текст] : автoreферат дис. канд. мистецтвознав. : 26.00.05 / Л. Ю. Мельничук ; Харк. держ. акад. культури. – Х. : [б. и.], 2011. – 20 с.
5. Мельничук Л. Мистецькі колекції Харківського університету (Історія формування та сучасний стан) // Українська академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці: К. – 2008. – Вип. 115. – С. 356–366.

6. *Вірність традиціям: З історії становлення худож. школи на Україні за роки Рад. влади.* Київ. Держ. Худож. Ін-т. Живопис, графіка, скульптура, архітектура. Альбом / Авт.упоряд. П. І. Говдя. – К. : Мистецтво, 1982. – 175 с., іл.
7. *Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури – 95 років: довідково-інформ.вид. / редкол. : А. В. Чебикін, В. І. Гурін, М. Я. Михайліюк [та ін.]. ; відп. за вип. Л. В. Прибєга. – К. : НАОМА, 2002. – 99 с.:іл.; Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури – 95 років: довідково-інформ. вид. / редкол. : А. В. Чебикін, В. І. Гурін, М. Ф. Титов [та ін.]; відп. за вип. Л. В. Прибєга. – К. : НАОМА, 2012. – 108 с.:іл.; Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури – 90 років: довідково-інформ. вид. / редкол. : А. В. Чебикін, В. І. Гурін, М. Ф. Титов та ін. ; відп. за вип. Л. В. Прибєга. – К. : НАОМА, 2007. – 112 с.: іл. Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури – 95 років: довідково-інформ. вид. / редкол. : А. В. Чебикін, В. І. Гурін, М. Ф. Титов [та ін.]; відп. а вип. Л. В. Прибєга. – К. : НАОМА, 2012. – 108 с.: іл.; Українська академія мистецтва історія і сучасність: Каталог. – К. : Українська академія мистецтва, 1997. – 35 с., іл.*
8. *Музей Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури: [альбом : до 95-річчя Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури] / авт. вступ. ст. : Т. Гончаренко, О. Федорук; – К. : Майстер книги, – 2012. – 176 с.: іл.*
9. *Ятченко Ю. М. Мистецтво рисунка: Посібник / Міністерство освіти і науки України; НАОМА. – К., 2005. – 36 с.: тон. іл.*
10. *Крижанівський В. В. Рисунок під час літньої практики: Навчальний посібник / НАОМА. – К., 2006. – 200 с. : тон. іл.*
11. *Мельничук І. Ю. Методика викладання живопису та композиції під час літньої практики (для студентів факультету образотворчого мистецтва): навчально-методичний посібник. – К. : Емма, 2013. – 104 с.: 108 фото.*
12. *Лопухов О. Слово про видатного митця-педагога Костянтина Єлеву // Українська академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці. Зб. наук. пр. Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. – К., 2009. – Вип. 16. – С. 69–77.*
13. *Ковалчук О. Традиції академічної школи і новаторство педагогічних методів К. Д. Трохименка (До 120-річчя від дня народження) // Дослідницькі та науково-методичні праці: Зб. наук. пр. Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. – К. – 2005. – Вип. 12. – С. 54–59.*
14. *Черватюк В. Портрет вакварельному живопису (Методичні рекомендації) // Українська академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці. – 2012. – Вип. 19. – С. 95–104.*
15. *Василь Забашта. Світ очима художника / Запис і упорядкування: Л. Забашта. – К. : Майстерня книги, 2009. – 192 с.: іл.*
16. *Ковалчук О. Ранній період творчості Олександра Лопухова в контексті розвитку вітчизняної художньої освіти 1940–50-х років // Українська академія мистецтва: Дослідницькі та науково-методичні праці. – 2012. – Вип. 19. – С. 60–73.*

**ХУДОЖЕСТВЕННОЕ СОБРАНИЕ НАОМА
В КОНТЕКСТЕ ИСТОРИИ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ШКОЛЫ
ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ XX – НАЧАЛА XXI ВЕКА**

Остап Ковалчук

Аннотация. В статье рассмотрена история формирования методического фонда Национальной академии изобразительного искусства и архитектуры и его роль в учебном процессе. Анализируется влияние коллекции на развитие украинского академического художественного образования вто-

рой половины XX – начала XXI вв. Впервые описана структура и рассмотрены особенности методических фондов академии.

Ключевые слова: художественное собрание, коллекция, изобразительное искусство, академическая школа, художественное образование.

**ART COLLECTION OF THE NATIONAL ACADEMY OF FINE ARTS AND
ARCHITECTURE IN CONTEXT OF THE HISTORY OF SOVIET ART SCHOOL IN
SECOND HALF OF XX – THE BEGINNING OF XXI CENTURY.**

Ostap Kovalchuk

Annotation. The article deals with the history of formation of methodological art collection of the National Academy of Fine Arts and Architecture and its role in the learning process. The influence of the collection on development of Ukrainian academic art education in second half of XX - beginning of XXI century is analyzed. For the first time the structure and the features of methodological foundations academy is described.

Key words: art collection, collection, fine arts, academic school, art education.

УДК [378.1 : 72/74] ; 37. 036.5 (477)

Андрій Яланський

проректор з науково-педагогічної роботи НАОМА,

народний художник України,

Катерина Ступакова

здобувач наукового ступеня кандидата мистецтвознавства

**Розвиток творчого потенціалу
іноземних студентів на факультеті
образотворчого мистецтва НАОМА**

Анотація. У статті проаналізовано стан української мистецької освіти, висвітлено проблему міжнародного співробітництва у галузі виховання мистецьких кадрів. Розглянуті основні шляхи й перспективи підготовки кадрів у галузі вищої художньої освіти в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури.

Ключові слова: художня освіта, міжнародне співробітництво, образотворче мистецтво, методика викладання, живопис, композиція.

Постановка проблеми. Питання виховання мистецьких кадрів України викликає загальний інтерес у контексті розвитку української національної школи живопису та поширення українського мистецького досвіду у співробітництві із зарубіжними вишами [1]. У статті розглядається міжнародна діяльність Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури.